

Braconajul arheologic sau decontextualizarea și pierderea informației istorice. Studiu de caz: artefacte preistorice recuperate prin activitatea autorităților judiciare

Claudiu PURDEA*

Abstract: *The artifacts recovered by judicial authorities following investigations into criminal activities at archaeological sites in Transylvania and Dobrogea have reached impressive numbers. Among these, coins constitute the largest proportion, reflecting the high demand for these artifacts. Nonetheless, among the confiscated archaeological objects were also lithic and ceramic artifacts, pieces that further attest to the extensive scope that criminality has attained.*

This study aims to draw the attention of the scientific community to a set of five exceptional items, a stone axe head, a stone adze, a flint core, an anthropomorphic figurine made of clay, and a sea-urchin fossil – Echinoidea, Clypeaster, whose legal statuses are not uniform. The primary objective of this work is not merely the cataloguing and typological classification of these cultural assets but rather the presentation of the phenomenon and the trajectory these objects have taken, following their extraction from the primary context, to their deposition in a museum, where they were placed by the authorities after the establishment of their legal regime.

Rezumat: *Artefactele recuperate de autoritățile judiciare în urma investigării activităților infracționale desfășurate în siturile arheologice din Transilvania și Dobrogea ating cifre impresionante. Dintre acestea, cea mai ridicată pondere o au monedele, dat fiind interesul ridicat pentru aceste piese, însă printre acestea au fost ridicate în vederea confiscării și artefacte litice ori din ceramică, piese care dovedesc încă o dată amploarea pe care infracționalitatea a cunoscut-o. Prin acest studiu se aduce în atenția cercetării științifice un număr de cinci piese excepționale (un cap de topor din piatră, o teslă din piatră, un nucleu de silex, o statueta antropomorfă din lut și o fosilă – Echinoidea, Clypeaster), al căror statut juridic nu este unitar. Obiectivul principal al acestui demers nu este neapărat catalogarea și încadrarea tipologică a bunurilor culturale amintite, ci a prezentării fenomenului și a circuitului pe care l-au avut, de la extragerea din sol, din contextul lor inițial, până la depozitul instituției muzeale, acolo unde au fost depuse de autorități după stabilirea regimului juridic.*

Keywords: *Axe head, anthropomorphic figurine, archaeological looting, cultural heritage*

Cuvinte-cheie: *Cap de topor, statueta antropomorfă, braconaj arheologic, patrimoniul cultural*

*Institutul de Arheologie Sistemică „Iuliu Paul”, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Alba Iulia, România; claudiu.purdea@uab.ro.